

ZAKON

O ZAKLJUČIVANJU I IZVRŠAVANJU MEĐUNARODNIH UGOVORA

I. UVODNE ODREDBE

Predmet

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se postupak zaključivanja i izvršavanja međunarodnih ugovora, kao i druga pitanja u vezi sa međunarodnim ugovorima.

Pojam međunarodnog ugovora

Član 2.

Međunarodni ugovor je ugovor koji Republika Srbija zaključi u pisanom obliku sa jednom ili više država ili sa jednom ili više međunarodnih organizacija, regulisan međunarodnim pravom, bez obzira da li je sadržan u jednom ili više međusobno povezanih instrumenata i nezavisno od njegovog naziva.

Protokoli, zapisnici i drugi međunarodnopravni akti koje, radi izvršavanja međunarodnih ugovora, zaključuju, odnosno usvajaju organi ovlašćeni ili osnovani tim ugovorima, kojima se ne preuzimaju nove obaveze ne smatraju se, u smislu ovog zakona, međunarodnim ugovorima.

II. POSTUPAK ZAKLJUČIVANJA MEĐUNARODNIH UGOVORA

Pokretanje postupka za vođenje pregovora i zaključivanje međunarodnog ugovora

Član 3.

Postupak za vođenje pregovora i zaključivanje međunarodnog ugovora pokreće Vlada, po sopstvenoj inicijativi ili na predlog organa državne uprave u čiji delokrug pretežno spadaju pitanja koja se uređuju međunarodnim ugovorom.

Organ državne uprave predložiće Vladi pokretanje postupka za vođenje pregovora i zaključivanje međunarodnog ugovora ako u vršenju poslova iz svog delokruga utvrdi da sa drugim državama ili međunarodnim organizacijama treba urediti određena pitanja.

Inicijativa za vođenje pregovora i zaključivanje međunarodnog ugovora

Član 4.

Inicijativu za pokretanje postupka za vođenje pregovora i zaključivanje međunarodnog ugovora mogu dati i drugi državni organi, privredni subjekti ili udruženja preko organa državne uprave u čiji delokrug pretežno spadaju pitanja koja se uređuju međunarodnim ugovorom.

Kada organ državne uprave u čiji delokrug pretežno spadaju pitanja koja se uređuju međunarodnim ugovorom oceni da je inicijativa iz stava 1. ovog člana opravdana, podnosi Vladi predlog za pokretanje postupka za vođenje pregovora i zaključivanje međunarodnog ugovora.

Ako organ državne uprave iz stava 2. ovog člana smatra da ne treba prihvatiti inicijativu, obavestiće o tome Vladu i podnosioca inicijative uz obrazloženje zbog čega se inicijativa ne prihvata.

Predlog osnove za vođenje pregovora i zaključivanje međunarodnog ugovora

Član 5.

Predlog za pokretanje postupka za vođenje pregovora i zaključivanje međunarodnog ugovora podnosi organ državne uprave u čiji delokrug pretežno spadaju pitanja koja se uređuju međunarodnim ugovorom, upućivanjem Vladi predloga osnove za vođenje pregovora i zaključivanje međunarodnog ugovora (u daljem tekstu: predlog osnove).

Predlog osnove treba da sadrži naročito: ustavni osnov; ocenu stanja odnosa sa odnosnom stranom državom ili međunarodnom organizacijom; razloge zbog kojih se predlaže zaključivanje ugovora; osnovna pitanja o kojima će se voditi pregovori, odnosno bitne elemente koje ugovor treba da sadrži i predlog stavova delegacije Republike Srbije u vezi sa tim pitanjima; ocenu potrebe finansijskih sredstava za izvršenje ugovora i način njihovog obezbeđivanja; nacrt ugovora, kao i druge materijale koji se odnose na pregovore, predlog sastava delegacije i predračun troškova za rad delegacije. Ako se predlaže privremena primena međunarodnog ugovora, predlog osnove sadrži i obrazloženje razloga za privremenu primenu.

Uz predlog osnove iz stava 1. ovog člana prilažu se mišljenja organa državne uprave nadležnih za spoljne poslove, finansije i zakonodavstvo, kao i organa državne uprave u čiji delokrug spadaju pojedina pitanja koja se uređuju međunarodnim ugovorom.

Delegacija za vođenje pregovora

Član 6.

Vlada utvrđuje osnovu za vođenje pregovora i zaključivanje međunarodnog ugovora (u daljem tekstu: osnova) i određuje delegaciju za vođenje pregovora.

Vlada može prilikom utvrđivanja osnove ovlastiti šefa delegacije Republike Srbije da potpiše međunarodni ugovor koji je sačinjen u skladu sa osnovom.

Vođenje pregovora

Član 7.

Delegacija Republike Srbije određena za vođenje pregovora ne može u toku pregovora odstupati od stavova utvrđenih u osnovi.

Ako u toku pregovora druga strana ne prihvati stavove utvrđene u osnovi ili predloži da se razmatraju pitanja o kojima nisu zauzeti stavovi u osnovi, delegacija Republike Srbije će zatražiti nove stavove Vlade, a po potrebi i odložiti pregovore.

Vlada će po hitnom postupku utvrditi stavove koje u toku pregovora zatraži delegacija Republike Srbije.

Ako u toku pregovora tekst međunarodnog ugovora ne bude usaglašen zbog toga što nisu prihvaćeni stavovi delegacije Republike Srbije utvrđeni u osnovi, delegacija će u izveštaju navesti razloge zbog kojih međunarodni ugovor nije usaglašen i dati mišljenje i predloge za dalje vođenje pregovora.

Privremena primena

Član 8.

Vlada, izuzetno, po dobijanju saglasnosti nadležnog odbora Narodne skupštine može ovlastiti delegaciju Republike Srbije da prihvati da se međunarodni ugovor koji se potvrđuje u celini, ili pojedine njegove odredbe, mogu privremeno primenjivati do njegovog stupanja na snagu. Postupak potvrđivanja ovog međunarodnog ugovora mora biti pokrenut u roku od 30 dana od datuma njegovog potpisivanja.

Privremena primena ugovora prestaje ako Republika Srbija odluči da ne postane strana tog međunarodnog ugovora i kada o toj svojoj odluci obavesti ostale strane ugovornice između kojih se ugovor privremeno primenjuje, u skladu sa odredbama samog ugovora i opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava.

Izveštaj o pregovorima

Član 9.

Po završenim pregovorima, delegacija Republike Srbije podnosi Vladi izveštaj o toku pregovora i usaglašeni (parafiran) tekst međunarodnog ugovora.

Ako Vlada oceni da je usaglašeni tekst međunarodnog ugovora u skladu sa utvrđenom osnovom, odrediće lice koje će ga potpisati. Punomoćje za potpisivanje međunarodnog ugovora izdaje ministar nadležan za spoljne poslove.

U slučaju da pregovori nisu uspešno okončani, delegacija Republike Srbije će u izveštaju posebno obrazložiti razloge za neuspeh pregovora i predložiti dalje postupanje.

Dostavljanje potpisanog međunarodnog ugovora

Član 10.

Delegacija Republike Srbije, odnosno lice ovlašćeno za potpisivanje međunarodnog ugovora, u roku od 15 dana od dana potpisivanja, dostavlja tekst potpisanog međunarodnog ugovora, sa svom dokumentacijom, ministarstvu nadležnom za spoljne poslove.

III. POSTUPAK POTVRĐIVANJA MEĐUNARODNIH UGOVORA

Priprema zakona o potvrđivanju međunarodnog ugovora

Član 11.

Radi pokretanja postupka za potvrđivanje međunarodnog ugovora, nadležni organ državne uprave priprema i dostavlja ministarstvu nadležnom za spoljne poslove, nacrt zakona o potvrđivanju međunarodnog ugovora, sa obrazloženjem.

Uz nacrt zakona o potvrđivanju međunarodnog ugovora dostavljaju se i mišljenja organa državne uprave nadležnih za spoljne poslove, finansije i zakonodavstvo, kao i organa državne uprave u čiji delokrug spadaju pojedina pitanja koja se uređuju međunarodnim ugovorom.

Sadržina zakona o potvrđivanju međunarodnog ugovora

Član 12.

Zakon o potvrđivanju sadrži tekst međunarodnog ugovora na srpskom jeziku, odnosno na jednom od jezika originala, ako to nije srpski jezik, sa prevodom na srpski jezik, a može da sadrži i:

- 1) rezerve, deklaracije i interpretativne izjave u odnosu na međunarodni ugovor, koje se stavljaju u skladu sa odredbama samog ugovora i opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava;
- 2) odredbe o obezbeđivanju finansijskih sredstava potrebnih za izvršavanje međunarodnog ugovora;
- 3) navođenje organa nadležnog za sprovođenje međunarodnog ugovora.

Pokretanje postupka za potvrđivanje međunarodnog ugovora

Član 13.

Postupak za potvrđivanje međunarodnog ugovora pokreće ministarstvo nadležno za spoljne poslove upućivanjem Vladi nacrtu zakona o potvrđivanju međunarodnog ugovora.

Vlada utvrđuje predlog zakona o potvrđivanju međunarodnog ugovora i dostavlja ga Narodnoj skupštini.

Potvrđivanje međunarodnog ugovora

Član 14.

Narodna skupština potvrđuje međunarodne ugovore vojne, političke i ekonomske prirode, ugovore kojima se stvaraju finansijske obaveze za Republiku Srbiju, ugovore koji zahtevaju donošenje novih ili izmenu važećih zakona i ugovore kojima se odstupa od postojećih zakonskih rešenja.

Međunarodni ugovori koji ne spadaju u ugovore iz stava 1. ovog člana ne podležu postupku potvrđivanja. O ovim ugovorima Vlada dostavlja informaciju nadležnom odboru Narodne skupštine.

Instrumenti o potvrđivanju međunarodnih ugovora

Član 15.

Ministarstvo nadležno za spoljne poslove stara se o izradi i razmeni instrumenata o potvrđivanju, deponovanju instrumenata o potvrđivanju višestranog međunarodnog ugovora i izvršenju drugih međunarodnim ugovorom predviđenih radnji u vezi sa obaveštavanjem druge strane ugovornice o stupanju međunarodnog ugovora na snagu.

Instrumente o potvrđivanju ili pristupanju potpisuje ministar nadležan za spoljne poslove.

Objavljivanje zakona o potvrđivanju

Član 16.

Zakon o potvrđivanju međunarodnog ugovora, sa tekstom tog ugovora i prilogima koji čine sastavni deo međunarodnog ugovora, objavljuje se u „Službenom

glasniku Republike Srbije – Međunarodni ugovori” u roku od 30 dana od dana njegovog proglašenja.

Ministarstvo nadležno za spoljne poslove u „Službenom glasniku Republike Srbije – Međunarodni ugovori” objavljuje obaveštenje o datumu stupanja na snagu međunarodnog ugovora.

IV. POSEBNE ODREDBE

Stupanje na snagu međunarodnog ugovora

Član 17.

Međunarodni ugovor stupa na snagu u skladu sa odredbama samog ugovora i opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava.

Zaključivanje međunarodnih ugovora na diplomatskim konferencijama

Član 18.

Odredbe ovog zakona shodno se primenjuju na postupak zaključivanja međunarodnih ugovora na diplomatskim konferencijama, mešovitim međuvladinim telima, kao i na pristupanje Republike Srbije zaključenim višestranim međunarodnim ugovorima.

Zaključivanje posebnih međunarodnih ugovora o saradnji

Član 19.

Organi državne uprave sa nadležnim organima drugih država mogu zaključivati posebne međunarodne ugovore o saradnji (memorandume o saradnji, sporazume o saradnji i dr.).

Predlog osnove za vođenje pregovora i zaključivanje ugovora iz stava 1. ovog člana priprema se u skladu sa članom 5. st. 2. i 3. ovog zakona, s tim da ne mora da sadrži predlog sastava delegacije.

Vlada utvrđuje osnovu sa nacrtom ugovora i ovlašćuje lice koje će potpisati međunarodni ugovor koji je sačinjen u skladu sa osnovom.

Izveštaj o zaključenom posebnom međunarodnom ugovoru, sa tekstom potpisanog ugovora dostavlja se Vladi radi upoznavanja.

Objavljivanje međunarodnih ugovora koji ne podležu potvrđivanju i posebnih međunarodnih ugovora o saradnji

Član 20.

Međunarodni ugovori iz člana 14. stav 2. ovog zakona objavljuju se u „Službenom glasniku Republike Srbije – Međunarodni ugovori“ u roku od 30 dana od dana njihovog potpisivanja.

Posebni međunarodni ugovori iz člana 19. ovog zakona objavljuju se u „Službenom glasniku Republike Srbije – Međunarodni ugovori“ u roku od 30 dana od dana njihovog potpisivanja.

O objavljivanju međunarodnih ugovora iz stava 1. ovog člana stara se ministarstvo nadležno za spoljne poslove, a o objavljivanju posebnih međunarodnih

ugovora iz stava 2. ovog člana stara se nadležan organ državne uprave koji je taj ugovor zaključio.

Evidentiranje i čuvanje

Član 21.

Originalni primerci potpisanih međunarodnih ugovora i drugih međunarodnopravnih akata evidentiraju se i čuvaju u ministarstvu nadležnom za spoljne poslove.

Drugi međunarodnopravni akti

Član 22.

Protokoli, zapisnici i drugi međunarodnopravni akti iz člana 2. stav 2. ovog zakona dostavljaju se Vladi radi upoznavanja.

V. IZVRŠAVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

Pravila koja se primenjuju na izvršavanje međunarodnih ugovora

Član 23.

Međunarodni ugovori izvršavaju se u dobroj veri, u skladu sa odredbama samog ugovora, opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava i odredbama ovog zakona.

Nadležnost za izvršavanje međunarodnih ugovora

Član 24.

O izvršavanju međunarodnih ugovora stara se Vlada preko nadležnih organa državne uprave.

Međunarodne ugovore kojima se stvaraju obaveze za Republiku Srbiju izvršavaju organi državne uprave u čiji delokrug spadaju pitanja koja se uređuju tim ugovorima.

Zakonom o potvrđivanju višestranog međunarodnog ugovora može se ovlastiti Vlada da prihvati izmene i dopune tehničkih propisa donetih na osnovu međunarodnog ugovora.

Vlada, na predlog nadležnog organa državne uprave u čiji delokrug pretežno spadaju pitanja koja se uređuju međunarodnim ugovorom, odlučuje o objavljivanju izmena i dopuna tehničkih propisa iz stava 3. ovog člana, u „Službenom glasniku Republike Srbije – Međunarodni ugovori”.

O objavljivanju izmena i dopuna tehničkih propisa stara se organ državne uprave u čiji delokrug pretežno spadaju pitanja koja se uređuju međunarodnim ugovorom na osnovu kojeg su tehnički propisi doneti.

Praćenje i obaveštavanje o izvršavanju međunarodnih ugovora

Član 25.

Nadležni organi državne uprave prate izvršavanje međunarodnih ugovora i o tome obaveštavaju Vladu.

Vlada obaveštava Narodnu skupštinu o izvršavanju međunarodnih ugovora koje je potvrdila Narodna skupština.

VI. IZMENE I PRESTANAK VAŽENJA MEĐUNARODNIH UGOVORA

Izmene međunarodnih ugovora

Član 26.

Međunarodni ugovor može se menjati u skladu sa odredbama samog ugovora i opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava.

Na postupak izmene međunarodnog ugovora shodno se primenjuju odredbe ovog zakona koje se odnose na zaključivanje međunarodnih ugovora.

Povlačenje rezervi i povlačenje ili izmena deklaracija i interpretativnih izjava

Član 27.

Povlačenje rezervi i povlačenje ili izmena deklaracija i interpretativnih izjava vrši se, u skladu sa odredbama samog ugovora i opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava.

Na povlačenje rezervi i povlačenje ili izmenu deklaracija i interpretativnih izjava shodno se primenjuje postupak za zaključivanje međunarodnih ugovora.

Narodna skupština može zakonom o potvrđivanju međunarodnog ugovora ovlastiti Vladu da povuče ili izmeni deklaracije ili interpretativne izjave.

Povlačenje rezerve i povlačenje ili izmena deklaracije i interpretativne izjave objavljuje se u „Službenom glasniku Republike Srbije – Međunarodni ugovori”.

O objavljivanju povlačenja rezervi ili izmena deklaracija i interpretativnih izjava iz stava 4. ovog člana stara se ministarstvo nadležno za spoljne poslove.

Prestanak važenja međunarodnog ugovora

Član 28.

Međunarodni ugovor prestaje da važi u skladu sa odredbama samog ugovora i opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava.

Na postupak prestanka važenja međunarodnog ugovora pokrenutog od strane Republike Srbije shodno se primenjuju odredbe ovog zakona koje se odnose na zaključivanje međunarodnih ugovora.

Vlada, na predlog ministarstva nadležnog za spoljne poslove, odlučuje o objavljivanju prestanka važenja međunarodnog ugovora u „Službenom glasniku Republike Srbije – Međunarodni ugovori”.

O objavljivanju prestanka važenja međunarodnog ugovora iz stava 3. ovog člana stara se ministarstvo nadležno za spoljne poslove.

VII. ZAVRŠNE ODREDBE

Prestanak važenja ranijeg propisa

Član 29.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o zaključivanju i izvršavanju međunarodnih ugovora („Službeni list SFRJ”, br. 55/78 i 47/89-USJ).

Stupanje na snagu

Član 30.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.